

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Leonardi Lessii E Societate Iesv Theologi. In D.
Thomam De Beatitudine. De Actibus Humanis. De
Incarnatione Verbi. De Sacramentis Et Censuris.
Prælectiones Theologicae Posthumæ**

Lessius, Leonardus

Lovanii, 1645

Dvb. 3. An liceat aliquando accipere Sacramenta à ministro præciso ab
Ecclesia per excommunicationem, aut suspensionem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72898](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72898)

do vrget præceptum Ecclesiasticum ad audiendū Missam, potes illum inducere ad celebrandum, modò sine scandalo possit celebrare. Tertio, Si vrget præceptum Ecclesiasticum communionis. Quarto, Si magna aliqua vtilitas confessionis, aut communionis inuiter, quæ alioquin multum esset differenda. Colligitur ex D. Aug. epist. 154. ad Publicolam, vbi ait, Licetum esse exigere iuramentum ab eo, quem scio iuraturum per falsos Deos, ad confirmandos contractus, quando aliter horū fides haberi nequit: Talis enim non se faciat peccato mali illius iuramenti, sed bono pacto seruandi fidem. Ratio est, Quia ego peto id quod valdè bonū est, quodque ipse mihi licitè potest prestare (potest enim contritionem concipere:) ergo non teneor cum tanto meo incommodo abstinere à fructu spiritali, ne ipse peccet. Confirmatur, Quia si ob commodum temporale possum exigere iuramentum ab infideli per falsos Deos iuraturus; & petere mutuum ab vsurario, quem scio vsuras exacturum; multò magis ob tantum commodū spirituale, possum petere Sacramentū à Ministro peccatore. Dices; Tu istum Ministrum scandalizas; nam das occasionem ruinæ. Respondeo; Est scandalum passiuum, quod nō teneor cum tanto meo incommodo vitare. Accedit; Quod rarò possit constare, an Sacerdos nunc sit in peccato; & si sit, num ante administrationem sit penitentia animo concepturus. Vnde in praxi non est hic magnus scrupulus faciendus.

14
Si alterius sit copia.

Dico Secundò, Si alterius Ministri sit copia, qui sine peccato sit administraturus, nō potes inducere peccatorem non paratum, siue sit tuus Parochus siue non. Ratio est, Quia est contra charitatē non impedire proximi peccatum, quando commodè potes; & multo magis, contra charitatē est inducere illū ad aliquid, quod sine peccato non faciet, quādo nulla ratio te ad id premit. Et aduerte hoc peccatum inductionis posse esse mortiferū, si ille nullo modo esset paratus, & tu sine incommodo posses vti altero. Nec obstat, Quod ille sit tuus Parochus, & ius habeas ab eo petendi; quia non semper licet vti suo iure, nempe quando inde sequeretur grauis proximi læsio, & tua non magno opere interesset. Sotus tamē non putat esse mortale, si petatur à parcho; quod ordinariè verū est. Quod si non posses sine notabili incommodo vti altero Ministro, non esset mortale: imò posset incommodum esse tantum, vt nullum sit futurum peccatum: vt si alter procul absit; si sit asperior, si ignarus casuum, & difficultatum, quas habes.

Si sit tuus Parochus.

Si cum tuo incommodo.

DVBIVM III.

An liceat aliquando accipere Sacramēta à Ministro præciso ab Ecclesia per excommunicationem aut suspensionem?

15
In extrema necessitate pete Baptismum & Penitentia à quocumque.

Respondeo & Dico Primò, In casu extreme necessitatis potes ab excommunicato etiam non tolerato per Ecclesiam (id est, qui nominatim est denunciatus, vel manifestus percussor Clerici, ita vt nulla tergiversatione possit negari) petere Sacramentū Baptismi & Penitentia. De Baptismo docet D. Aug. lib. 2. contra epist. Parmeniani c. 13. & lib. 1. cōtra Donatistas c. 2. de Penitentia. Indicat Concil. Trident. sess. 14. c. 7. quia ait, In articulo mortis omnes Sacerdotes quoslibet penitentes posse absoluerè: & tenent plerique Doctores post

Concilium, inter quos Nauarrus in Enchiridio c. 27. n. 271. & ante Concilium Syluester verbo Confessor. primo, q. 20. qui citat Paludanū, Aureolum, & Archidiaconum. Ratio est, Quia periculosissimum est sine his Sacramentis ex hac vita discedere: vnde non debuit vllus Minister aliquo modo idoneus, in hoc articulo excludi. Vnde etiam fit, vt talis Minister neque peccet, (si saltem vt absoluat, contritionem concipiat) neque irregularitatem incurrat.

Non tamen Viaticum aut extremam Vnctionem.

Dico Secundò, A tali Ministro nō potest peti viaticum communionis, aut extrema Vnctio. Ita cōmuniter DD. Nam, vt ait Nauarrus supra, ante Conc. Trident. communis sententia erat, solum baptismum in extrema necessitate à talibus peti posse: & post Concil. idem plerique tenent de Confessione; non tamen de alijs Sacramentis. Ratio est; Quia hæc Sacramenta non sunt tantę necessitatis.

16
Si sit toleratus & tuus Parochus, pete omnia Sacramenta.

Dico Tertio, Si Minister ille excommunicatus, sit ab Ecclesia toleratus (id est, si nō est denunciatus nominatim, aut manifestus Clerici percussor) & sit tuus Parochus, potes ab eo liberè Sacramēta petere, non solum tempore necessitatis, aut præcepti; sed etiam ob magnam vtilitatem spiritalem; modò alterius Ministri nō sit tibi facilis copia. Ita Dom. Soto, & alij passim. Ratio est, Quia iste Minister, quamdiu ab Ecclesia toleratur, non est tibi magis vitandus, quàm si non esset excommunicatus. Vnde, si sit tuus Parochus, potes ab illo petere Sacramenta, & etiam eum cogere administrare, nam habes ius petendi: ergo ipse potest tibi sine omni peccato administrare, si velit: nemo enim obligatur ad aliquam actionem, quā sine peccato nequit obire. Sufficit autē, vt in eo casu concipiat contritionē, & procuret absolutionem à censura si potest: quod si non potest, permittitur Sacramēta administrare, nec cōtrahet irregularitatem. Secus, Si facile poterat interim absolui. Aduerte tamen talem Parochum nō se posse offerre aut ingerere; tunc enim grauius peccaret, & irregularis fieret. Ratio est, Quia nō potest administrare, nisi subdito petente & vrgente, vt ostendimus in tractatu de Excommunicatione.

Si non sit Parochus.

Petes, An possim ob huiusmodi causas etiam petere Sacramenta ab eo, qui non est Parochus, tamen excommunicatus est & toleratus? Respondeo, Non posse me petere, nisi ipse interim possit obtinere absolutionē censuræ, vel nisi sit extrema necessitas. Ratio est, Quia non possum petere aliquid ab alio, quod ille sine peccato non potest mihi prestare. At ille Sacerdos nō potest sine peccato Sacramenta administrare, nisi excuset extrema necessitas, vel in potestate eius sit interim obtinere absolutionem.

Si expositus.

Quidam tamen existimant, Si iste Sacerdos sit expositus, actu confessiones aliorum audiens, vel Eucharistiā administrans, posse me accedere; quia in hoc casu non censeor petere. Quæ sententia, etsi sit probabilis, videtur tamen falsa, præsertim de Confessione. Qui enim accedit confessurus, manifestè petit & exigit sibi impendi absolutionem: vnde intercedit hic saltem aliquis indutiō & petitio ad hunc actum indiuiduum, qui est necessariò peccatum. Idem videtur de Communionem, etsi minor sit ratio.